

Ewaluacja w kontekście europejskiej polityki młodzieżowej

Zarówno dla Rady Europy, jak i Komisji Europejskiej ewaluacja odgrywa niezwykle ważną rolę w zakresie weryfikacji rezultatów przyjętej polityki i programów związanych z młodymi ludźmi, a także przy planowaniu kolejnych przedsięwzięć.

W ciągu ostatnich 10 lat obie instytucje kładły nacisk na rozwój aktywności edukacyjnej, w której ewaluacja i jej metodologia stanowią główne narzędzie poprawy i doskonalenia jakości pracy z młodzieżą.

- Od czasu przyjęcia *Białej Księgi „Nowy impuls dla młodzieży europejskiej”*² **Komisja Europejska** promuje rozwój realnej polityki młodzieżowej w krajach członkowskich poprzez proces konsultacji obejmujący różne metody ewaluacji. Nazywa się to otwartą metodą koordynacji. *Europejski Pakt na rzecz Młodzieży*³, który podkreśla najważniejsze kwestie młodzieżowe w lizbońskiej strategii rozwoju i zatrudnienia, zachęca kraje członkowskie do efektywnego wdrażania działań typu follow-up poprzez ustanawianie mierzalnych celów i rozwijanie konstruktywnego dialogu. Zarówno kraje członkowskie, jak i Komisja Europejska zostały zaproszone do dokonania ewaluacji założeń europejskiej współpracy na polu młodzieżowym w 2009 roku.

Przewidziany na lata 2007 – 2013 program *Młodzież w działaniu* został stworzony na podstawie szeroko zakrojonego procesu ewaluacji: wyników publicznych debat i rezultatów częściowych ewaluacji programu MŁODZIEŻ⁴ w latach 2000 - 2006. Były one prowadzone na szczeblach państwowych i szczeblu europejskim, a prowadziły do stworzenia środkowego raportu ewaluacyjnego oraz ewaluacji z wyprzedzeniem. Środkowy raport ewaluacyjny Programu MŁODZIEŻ zawierał również szereg rekomendacji o dokonanie uproszczeń powstałych na podstawie oczekiwań i próśb partnerów oraz młodych ludzi.

W Programie MŁODZIEŻ ewaluacja jest uważana za kryterium odgrywające kluczową rolę we wdrażaniu jakości w projektach młodzieżowych. Program oczekuje, że pracownicy młodzieżowi i promotorzy projektów będą stosowali techniki ewaluacyjne w celu sprawdzenia, czy ich cele są realistyczne, osiągalne i czy w danym kontekście społecznym służą młodym ludziom.

2 *Biała Księga Młodzieży* została wydana w październiku 2001, po półtorarocznych konsultacjach z udziałem młodych ludzi, ekspertów w dziedzinie młodzieży, władz narodowych oraz organizacji pozarządowych. Jest to dokument zawierający propozycje działań wspólnotowych w dziedzinie młodzieży. Przedstawia szczegółową i dobrze uzasadnioną politykę dyskusyjną i podejmowania decyzji. *Biała Księga* jest dostępna na: http://europa.eu.int/comm/youth/whitepaper/index_en.html.

3 *Europejski Pakt na rzecz Młodzieży* został przyjęty na posiedzeniu Rady Europejskiej w marcu 2005 roku jako jeden z instrumentów przyczyniających się do osiągnięcia lizbońskich założeń rozwoju i miejsc pracy. Pakt koncentruje się na trzech zagadnieniach: zatrudnienia, integracji i awansu społecznego; edukacji, szkoleń i mobilności; pogodzenia pracy z rodziną. *Europejski Pakt na rzecz Młodzieży* jest dostępny na: PRESIDENCY CONCLUSIONS – Annex I: European Youth Pact pod adresem http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/84335.pdf.

4 Program „Młodzież w działaniu” jest programem mobilności i pozaformalnej edukacji skierowanym do młodych ludzi. Program jest otwarty dla młodzieży z 31 krajów europejskich. Oferuje możliwości dla młodych ludzi w formie wymian i indywidualnych wolontariatów, jak również działań wspierających. Więcej informacji na: http://eacea.ec.europa.eu/youth/index_en.htm.

YouthPartnership

Ewaluacja edukacyjna
w pracy z młodzieżą

W celu promowania projektów pracy młodzieżowej, a szczególnie tych, które wpisują się w ramy Programu MŁODZIEŻ, Komisja Europejska planuje wdrożyć Youthpass – narzędzie oceniające postępy w edukacji pozaformalnej.

- **Rada Europy** i przynależny do niej **Dyrektoriat do spraw Młodzieży i Sportu** jako pierwsze zainicjowały dyskusję na temat polityki młodzieżowej, opartej na danych oraz jakości pracy z młodzieżą w Europie.

Ministrowie do spraw młodzieży z 46 krajów członkowskich wyróżnili cztery główne obszary będące *priorytetami sektora młodzieży Rady Europy* na lata 2006 – 2008⁵: rozwijanie i promowanie standardów w polityce na rzecz młodzieży, promowanie idei pracy młodzieżowej i kompetencji w zakresie edukacji pozaformalnej, pogłębianie i poszerzanie wiedzy na temat sytuacji młodych ludzi oraz popieranie jakości i trwałości europejskiej pracy z młodzieżą i polityki młodzieżowej.

Dyrektoriat do spraw Młodzieży i Sportu prowadzi w niektórych krajach członkowskich długoterminowy projekt dotyczący ewaluacji narodowej polityki młodzieżowej. Grupa ekspertów sporządza międzynarodowy raport ewaluacyjny na podstawie lokalnych raportów oraz wizyt w poszczególnych krajach. Następnie raport ten jest prezentowany ministrowi do spraw młodzieży na otwartym posiedzeniu. Zbiór wskaźników dotyczących polityki młodzieżowej stanowi dla krajów członkowskich podstawy i wytyczne do przeprowadzenia ewaluacji własnej polityki młodzieżowej w zakresie spójności i koordynacji pod względem teorii i praktyki.

W zakresie standardów jakości działań edukacyjnych i szkoleniowych Dyrektoriat do spraw Młodzieży i Sportu stworzył zestaw kryteriów dla wszystkich, którzy są zaangażowani w tego typu działania w organizacji, włączając pracowników, trenerów, konsultantów, uczestników i organizacje partnerskie. Kryteria te są uznawane za niezbędne minimum i służą jako punkt odniesienia przy dokonywaniu ewaluacji działań edukacyjnych i szkoleniowych.

Rada Europy promuje edukację pozaformalną i pracę młodzieżową poprzez inwestowanie w wiedzę na temat jakości pracy młodzieżowej. W 2007 roku Dyrektoriat do spraw Młodzieży i Sportu zakończył pracę nad narzędziem do oceny jakości: *europejskim portfolio dla liderów młodzieżowych i młodych pracowników*⁶.

- W **Programie Partnerstwa do spraw Młodzieży, prowadzonym przez Komisję Europejską i Radę Europy**⁷ ewaluacja pełni ważną rolę również w szkoleniach, badaniach i Euro-Med. Wszystkie działania są rozwijane przy wsparciu odpowiednich technik ewaluacji. Zewnętrznej ewaluacji została poddana właśnie działalność szkoleniowa Programu Partnerstwa. Oceniano znaczenie, wpływ, wydajność i efektywność działań. Jednym z rezultatów ewaluacji było połączenie trzech odrębnych gałęzi działalności Programu Partnerstwa w jedną.

YouthPartnership

Ewaluacja edukacyjna
w pracy z młodzieżą

5 Odwiedź stronę http://www.coe.int/t/e/cultural_co-operation/youth/2_Priorities/policy.asp.

6 Odwiedź stronę www.coe.int/youthportfolio.

7 Więcej informacji o programie: www.youth-partnership.net.